2021 m. sausio 19 d., antradienis

P9_TA(2021)0004

Europos Sąjungos teisės taikyti tarptautines prekybos taisykles ir užtikrinti šių taisyklių vykdymą ***I

2021 m. sausio 19 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 654/2014 dėl Europos Sąjungos teisių taikyti tarptautines prekybos taisykles ir užtikrinti šių taisyklių vykdymą (COM(2019)0623 – C9-0197/2019 – 2019/0273(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

(2021/C 456/27)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2019)0623),

— atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir į 207 straipsnį, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0197/2019),

— atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,

— atsižvelgdami į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo nuomonę Nr. 2/15 ([1]),

— atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 28 d. Parlamento rezoliuciją dėl PPO apeliacinio komiteto krizės ([2]),

— atsižvelgdamas į preliminarų susitarimą, kurį atsakingas komitetas patvirtino pagal Darbo tvarkos taisyklių 74 straipsnio 4 dalį, ir į 2020 m. lapkričio 4 d. laišku Tarybos atstovo prisiimtą įsipareigojimą pritarti Parlamento pozicijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 4 dalį,

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Tarptautinės prekybos komiteto pranešimą (A9-0133/2020),

1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;

2. pritaria Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendriems pareiškimams, pridėtiems prieš šios rezoliucijos;

3. atsižvelgia į Komisijos pareiškimus, pridėtus prie šios rezoliucijos;

4. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;

5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

P9_TC1-COD(2019)0273

Europos Parlamento pozicija, priimta 2021 m. sausio 19 d. per pirmąjį svarstymą, siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/..., kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 654/2014 dėl Europos Sąjungos teisių taikyti tarptautines prekybos taisykles ir užtikrinti šių taisyklių vykdymą

(Kadangi Parlamentas ir Taryba pasiekė susitarimą, Parlamento pozicija atitinka galutinį teisės aktą, Reglamentą (ES) 2021/167.)

([1]) ECLI:EU:C:2017:376.
([2]) Priimti tekstai, P9_TA(2019)0083.

2021 m. sausio 19 d., antradienis

TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PRIEDAS

Bendras Komisijos, Tarybos ir Europos Parlamento pareiškimas dėl priemonės, skirtos trečiosioms šalims atgrasyti nuo prievartos veiksmų ir juos atremti

Komisija atkreipia dėmesį į Parlamento ir valstybių narių išreikštą susirūpinimą dėl tam tikrų trečiųjų šalių veiksmų, kuriais jos siekia priversti Sąjungą ir (arba) jos valstybes nares imtis konkrečių politikos priemonių arba jas atšaukti. Komisija pritaria nuomonei, kad tokie veiksmai kelia didelį susirūpinimą. Komisija patvirtina ketinanti toliau nagrinėti, kokią priemonę būtų galima priimti siekiant atgrasyti trečiąsias šalis nuo prievartos veiksmų arba juos atremti ir kuria būtų sudarytos sąlygos skubiai priimti atsakomąsias priemones dėl tokių veiksmų. Komisija ketina tęsti vertinimą ir juo remdamasi bei atsižvelgdama į visas susijusias aplinkybes priimti pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriuo būtų numatytas mechanizmas, leidžiantis atgrasyti nuo tokių veiksmų arba juos atremti laikantis tarptautinės teisės. Kaip paskelbta 2020 m. rugsėjo 16 d. Komisijos pirmininkės ketinimų rašte Parlamento pirmininkui ir Tarybos pirmininkui, Komisija priims pasiūlymą bet kuriuo atveju ne vėliau kaip iki 2021 m. pabaigos arba anksčiau, jei to prireiktų dėl trečiosios šalies prievartos veiksmo.

Taryba ir Europos Parlamentas atkreipia dėmesį į Komisijos ketinimą pateikti pasiūlymą dėl priemonės, skirtos trečiosioms šalims atgrasyti nuo prievartos veiksmų ir juos atremti. Abi institucijos yra įsipareigojusios atlikti savo, kaip teisėkūros institucijų, institucinį vaidmenį ir laiku apsvarstyti pasiūlymą, atsižvelgdamos į Sąjungos prievoles pagal tarptautinę viešąją teisę ir PPO teisę, taip pat į atitinkamus tarptautinės prekybos pokyčius.

Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos bendras pareiškimas

Sąjunga tebėra įsipareigojusi laikytis daugiašalio požiūrio į tarptautinių ginčų sprendimą, taisyklėmis grindžiamą prekybą ir tarptautinį bendradarbiavimą, kad būtų pasiekti Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslai. Sąjunga bendradarbiaus įgyvendinant visus veiksmus, kuriais siekiama pertvarkyti PPO ginčų sprendimo mechanizmą, kad būtų užtikrintas veiksmingas PPO apeliacinio komiteto veikimas.

Komisijos pareiškimai

1. **Komisijos pareiškimas dėl tarptautinės teisės laikymosi**

Sąjungai pagal Susitarimą dėl ginčų sprendimo (toliau – GSS) pradėjus ginčą su kita Pasaulio prekybos organizacijos (toliau – PPO) nare Komisija dės visas pagrįstas pastangas, kad kuo greičiau gautų tos narės sutikimą pasinaudoti arbitražu pagal GSS 25 straipsnį kaip tarpine apeliacine procedūra, kurią taikant išlaikomi esminiai apeliacijų teikimo Apeliaciniam komitetui elementai (toliau – apeliacinio arbitražo procedūra), kol Apeliacinis komitetas negalės visiškai atnaujinti savo funkcijų pagal GSS 17 straipsnį.

Priimdama įgyvendinimo aktus pagal reglamento 3 straipsnio aa punktą Komisija laikysis pagal tarptautinę teisę nustatytų reikalavimų dėl atsakomųjų priemonių, kodifikuotų Tarptautinės teisės komisijos priimtuose Straipsniuose dėl valstybių atsakomybės už tarptautinius neteisėtus veiksmus.

Visų pirma, prieš priimdama įgyvendinimo aktus pagal 3 straipsnio aa punktą, Komisija paragins susijusią PPO narę įgyvendinti PPO kolegijos išvadas ir rekomendacijas, praneš tai PPO narei apie Sąjungos ketinimą imtis atsakomųjų priemonių ir pakartos esanti pasirengusi derėtis dėl abipusiškai priimtino sprendimo pagal GSS reikalavimus.

Kai įgyvendinimo aktai jau yra priimti pagal 3 straipsnio aa punktą, Komisija sustabdo jų taikymą, jei Apeliacinis komitetas atnaujina su atitinkama byla susijusias savo funkcijas pagal GSS 17 straipsnį arba jei inicijuojama laikinoji apeliacinė procedūra, su sąlyga, kad tokia procedūra pradedama gera valia.

2. **Komisijos pareiškimas**

Komisija palankiai vertina tai, kad Europos Parlamentas ir Taryba priėmė reglamentą, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 654/2014.

Komisija primena pareiškimą, kurį ji padarė priimdama pradinį reglamentą ir kuriame, be kita ko, teigė, kad įgyvendinimo aktai, kuriuos Komisija yra įgaliota priimti, bus rengiami remiantis objektyviais kriterijais ir kontroliuojant valstybėms narėms. Naudodamasi tuo įgaliojimu Komisija ketina veikti vadovaudamasi pareiškimu, kurį padarė priimdama pradinį reglamentą, ir šiuo pareiškimu.

Rengdama įgyvendinimo aktų, darančių poveikį prekybai paslaugomis arba su prekyba susijusiems intelektinės nuosavybės teisių aspektams, projektus, Komisija prisimena savo prievoles pagal 9 straipsnio 1a dalį ir patvirtina, kad ji intensyviai iš anksto konsultuosis siekdama užtikrinti, kad apie visus susijusius interesus ir poveikį būtų galima pranešti Komisijai, pasidalyti jais su valstybėmis narėmis ir tinkamai į juos atsižvelgti priimant galimas priemones. Per tokias konsultacijas Komisija sieks gauti ir tikisi gauti informacijos iš privačių suinteresuotųjų subjektų, kuriuos gali paveikti galimos prekybos politikos priemonės, numatytos priimti Sąjungoje tose srityse. Taip pat Komisija sieks gauti ir tikisi gauti informacijos iš valdžios institucijų, kurios gali būti susijusios su galimų prekybos politikos priemonių, kurias priima Sąjunga, įgyvendinimu arba paveiktos tokio įgyvendinimo.

Kalbant apie priemones prekybos paslaugomis ir su prekyba susijusių intelektinės nuosavybės teisių aspektų srityse, rengiant įgyvendinimo aktų projektus visų pirma bus tinkamai atsižvelgta į valstybių narių valdžios institucijų, dalyvaujančių rengiant ar įgyvendinant teisės aktus, kuriais reglamentuojamos paveiktos sritys, informaciją, be kita ko, apie tai, kaip galimos prekybos politikos priemonės derėtų su Sąjungos ir nacionalinės teisės aktais. Be to, bus suteikta galimybė kitiems suinteresuotiesiems subjektams, kuriems tokios prekybos politikos priemonės daro poveikį, parengti savo rekomendacijas ir pateikti susirūpinimą keliančius klausimus dėl numatytų priimti priemonių pasirinkimo ir jų formos. Priėmus priemones pagal reglamento 8 straipsnį, pastebėjimais bus dalijamasi su valstybėmis narėmis. Tokias nustatytas priemones reguliariai peržiūrint jų taikymo laikotarpiu arba baigus jas taikyti taip pat bus atsižvelgiama į valstybių narių valdžios institucijų ir privačių suinteresuotųjų subjektų pateiktą informaciją, susijusią su tokių priemonių taikymu, ir bus galima priemones koreguoti, jei kiltų problemų.

Galiausiai Komisija dar kartą patvirtina, jog jai labai svarbu, kad reglamentas būtų veiksminga ir efektyvi priemonė Sąjungos teisėms pagal tarptautinius prekybos susitarimus užtikrinti, be kita ko, prekybos paslaugomis ir su prekyba susijusių intelektinės nuosavybės teisių aspektų srityse. Todėl šiose srityse pasirinktinomis priemonėmis taip pat turi būti užtikrintas veiksmingas, su Sąjungos teisėmis suderinamas vykdymo užtikrinimas, kad tos priemonės paskatintų susijusią trečiąją šalį laikytis reikalavimų ir atitiktų taikytinas tarptautines taisykles dėl leidžiamų vykdymo užtikrinimo priemonių rūšies.

Komisijos pareiškimas

2014 m. priėmus reglamentą Komisija įsipareigojo veiksmingai palaikyti ryšius ir keistis nuomonėmis su Europos Parlamentu ir Taryba dėl prekybos ginčų, dėl kurių gali būti priimtos priemonės pagal reglamentą, ir dėl vykdymo užtikrinimo veiksmų apskritai. Atsižvelgdama į visa apimantį tikslą veiksmingai ir efektyviai užtikrinti Sąjungos teises pagal Sąjungos tarptautinius prekybos susitarimus, Komisija toliau skatins ir racionalizuos ryšius su Europos Parlamentu ir Taryba, kad jie būtų abipusiškai naudingi.

Visų pirma Komisija įsipareigoja, taikydama sustiprintą vykdymo užtikrinimo sistemą, nagrinėti įtariamus Sąjungos tarptautinių prekybos susitarimų pažeidimus, kai to prašo Parlamentas, jo nariai ar komitetai arba Taryba, jei prie tokių prašymų pridedami patvirtinamieji įrodymai. Komisija informuos Parlamentą ir Tarybą apie sustiprinto vykdymo užtikrinimo darbo rezultatus.

Taikydama sustiprintą vykdymo užtikrinimo sistemą Komisija skirs tiek pat dėmesio ir įtariamiems ES prekybos susitarimų nuostatų dėl prekybos ir darnaus vystymosi pažeidimams, ir įtariamiems patekimo į rinką sistemų pažeidimams. Įtariamų nuostatų dėl prekybos ir darnaus vystymosi pažeidimų nagrinėjimas bus visiškai integruotas į sistemą. Komisija pirmenybę teiks tiems atvejams, kurie yra ypač rimti dėl vykdant prekybą daromo poveikio darbuotojams arba aplinkai ir kurie yra sistemiškai svarbūs ir teisiškai pagrįsti.

Komisija ir toliau aktyviai dalyvaus specialiuose Parlamento atsakingo komiteto posėdžiuose, kuriuose bus keičiamasi nuomonėmis dėl prekybos ginčų ir vykdymo užtikrinimo veiksmų, be kita ko, atsižvelgiant į poveikį Sąjungos pramonės sektoriams. Šiomis aplinkybėmis Komisija toliau teiks ataskaitas ir reguliariai informuos apie visų neišspręstų ginčų padėtį, taip pat nedelsdama teiks informaciją apie svarbius pokyčius, susijusius su ginčais, ir šia informacija tuo pačiu metu dalysis su valstybėmis narėmis. Šios ataskaitos bus teikiamos ir informacija bus dalijamasi atsakinguose komitetuose Taryboje ir Parlamente.

2021 m. sausio 19 d., antradienis

Kartu Komisija informuos Europos Parlamentą ir Tarybą apie tarptautinius pokyčius, dėl kurių gali susidaryti tokia padėtis, kai būtina priimti priemones pagal reglamentą.

Pagaliau Komisija dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamentą (ES) Nr. 182/2011 nedelsiant perduoti Parlamentui ir Tarybai įgyvendinimo aktų projektus, kuriuos ji teikia valstybių narių komitetui, ir galutinius įgyvendinimo aktų projektus po to, kai komitete pateikiamos nuomonės. Šis perdavimas tvarkomas Komiteto procedūrų registre.